

Årsrapport 2023

Helsefellesskapet på Agder

1. Kort om Helsefelleskapet

Helsefelleskapet er en struktur som inngår i Nasjonal helse - og sykehusplan og som er nasjonalt forankret i en felles avtale mellom Helse - og omsorgsdepartementet og KS, inngått 2019. På Agder er Helsefelleskapet en samhandlingsarena som består av Sørlandet sykehus HF (SSHF) og de 25 kommunene på Agder, KS, tillitsvalgte, fastlegetjenesten, brukernivået og Statsforvalteren.

Formålet er at partene skal ha en formalisert møteplass for å utvikle tjenestene sammen.

Nasjonalt for alle de 19 Helsefelleskapene er det pekt ut fire prioriterte grupper:

1. *Barn og unge*
2. *Alvorlig psykisk syke*
3. *Skrøpelig eldre*
4. *Pasienter med flere kroniske lidelser*

Helsefelleskapet har fire nivå: Partnerskapsmøte som er politisk, strategisk samarbeidsutvalg som er et administrativt partssamarbeid, regionale samarbeidsutvalg og faglige samarbeidsutvalg.

I 2023 er Helsefelleskapet ledet av Inger Hegna, kommunedirektør i Arendal kommune.

Tillegget i Helse- og omsorgstjenesteloven om at kommuner og helseforetak skal planlegge tjenester sammen, ikke bare samarbeide, trådte i kraft i 2022. Ny veileder for samarbeidsavtalene mellom foretak og kommuner er gjeldende fra 2024.

2. Partnerskapsmøte 2023

Årlig arrangerer Helsefelleskapet et dialogmøte på politisk nivå mellom kommunene på Agder og Sørlandets sykehus. Partnerskapsmøte ble avholdt i Arendal 23.11, med deltakelse av kommunenes ordførere, sykehusets styre og administrative toppledere fra begge nivå. Møtet ble ledet av Erik Dale og Gunnar Stavrum.

Med bakgrunn i Helsepersonellkomisjonens NOU 2023:4 "Tid for handling" var tema for Partnerskapsmøte hvordan løse utfordringene i framtidens helsetjenester – utvikle en bærekraftig helsetjeneste – «å gjøre de begrensede valgene sammen». Hovedtema var forventningsgapet, utfordringsbildet og eksempler på konkrete strategier som eksempler på mulige løsninger. Møtet startet med 6 korte innledningsforedrag, deretter borddialoger og avsluttet med plenumsdiskusjon og oppsummeringer fra styreleder ved Sørlandet sykehus og ordføreren i Arendal.

3. Strategisk samarbeidsutvalg

Strategisk samarbeidsutvalg (SSU) er et administrativt partnerskap på ledernivå og en koordinerende arena for strategiske drøftinger og prioriteringer om helsesamarbeid mellom kommunene på Agder og SSHF. SSU skal initiere utviklingsarbeid for å realisere felles visjon og mål og utvikle helhetlig forløp for de fire prioriterte pasientgruppene. Partene har i felleskap utarbeidet et fornyet strategidokument (se vedlegg).

Strategidokumentet oppdateres når nasjonal helse - og samhandlingsplan er ferdig behandlet i Stortinget i løpet av 2024.

Representasjon i SSU:

Sørlandet sykehus HF

- Nina Mevold, administrerende direktør
- Susanne Sørensen Hernes, fagdirektør
- Espen Jarle Hansen, klinikkdirektør Prehospitale tjenester
- Vegard Øksendal Haaland, klinikkdirektør, Klinikk for psykisk helse og avhengighetsbehandling
- Nina Hope Iversen, klinikkdirektør, Klinikk for somatikk sykehuset i Kristiansand
- Øystein Evjen Olsen, klinikkdirektør, Klinikk for somatikk sykehuset i Flekkefjord (sluttet 28.mars)
- Tone Kristin Hansen konstituert klinikkdirektør, Klinikk for somatikk sykehuset Flekkefjord (fra 29.03)
- Geir Rørbakken, klinikkdirektør, Klinikk for somatikk sykehuset i Arendal
- Mirjam Smedsrød, samhandlingssjef
- Anton Rodahl, leder for praksiskonsulentene

Kommunene på Agder

- Inger Hegna, kommunedirektør Arendal kommune
- Brede Skaalerud, helse - og mestringsdirektør Kristiansand kommune
- Geir N. Nilsen, kommunalsjef Lillesand kommune og repr for Region Kristiansand
- Aase Hobbesland, kommunalsjef Grimstad kommune og repr for Østre Agder
- Torild Kvinlaug, Virksomhetsleder Kvinesdal kommune og repr for Listerregionen
- Heidi H. Haven, kommunalsjef og repr for Lindesnes kommune
- Kåre Einar Larsen, kommunedirektør og repr for Region Setesdal
- Bodil Aasvang Olsen, fastlegerepresentant
- Bernhard Nilsen, Kommunedirektørutvalget i KS.

Statsforvalteren Agder

- Fylkeslege Aase Aamland

Brukerrepresentanter

- Signe Ramberg, FFO Aust-Agder
- Per Stordrange, Brukerutvalget SSHF

Tillitsvalgte

- Ragne Quinteros, NSF
- Anette Lind, NSF
- Christine Haslestad, Fagforbundet

Sekretariat

Kommunene har hatt hovedansvaret for sekretariatet i 2022 og 2023, representert ved Janne Brunborg fra Kristiansand kommune, Harry Svendsen, Østre Agder, Mirjam Smedsrød og Marianne Næsland Formanek fra SSHF.

Prioriterte saksområder for SSU i 2023

SSU har avholdt fire dagsmøter i 2023, herav ett lunsj til lunsj – møte. Det er behandlet 51 saker.

Følgende strategiske saksområder har vært drøftet/behandlet:

- Fremtidens helsetjenester
 - Styrking av digital samhandling
 - Fastlegens rolle i sekundærforebyggende arbeid
- SSHF Utviklingsplan 2040 – status i arbeidet med vekt på områder som krever felles prioriteringer, samt orienteringer om sykehusets utredningsområder

- Samarbeidsstrukturer i Helsefellesskapet
- Strategiplan for Helsefellesskapet – rullering
 - Handlingsplan utarbeidet med prosesser i SSU og RS
 - Vedtatt kriterier for hvordan SSU skal velge ut og prioritere prosjekter
- Rus – og psykiatri:
 - «De som truer samfunnsvernet» og sikkerhetspsykiatrien
 - FACT – modellen, og oppfølgingen av felles intensjonsavtale
- LAR – vedtatt felles avtale mellom alle Agder – kommuner og sykehuset (prinsipper og mal for avtale mellom SSHF og kommuner om LAR-utlevering til pasienter som ikke selv henter på apotek).
- Koordinerende avtalegruppe: Revidert delavtale 3 (innleggelse) er signert av partene. Når det gjelder delavtale 5 (utskrivningsklare) har det vært prosesser for å lande en omforent avtale, men det gjenstår uenighetspunkter som det fortsatt jobbes med.

Utredningsområder:

- Utvikling av digital sløyfe for avvikshåndtering er et pågående arbeid. Prosjektet er flyttet over til eHelse Agder 2030.
- Kompetansebroen – felles digital samhandlingsplattform har vært til vurdering og med beslutning om å ikke gå inn som medlem i 2023.
- Felles beredskapsplanlegging pandemisk influensa videreføres i 2024.

Utviklingsarbeid knyttet til pasientforløp for prioriterte grupper:

- Akuttmedisinsk kjede: et prosjekt med tre delprosjekt innenfor områdene «Felles kompetanse», «Digitale løsninger» og «Behandlingsforløp kronisk syke og skrøpelig eldre» har pågått. Prosjektet sluttføres i løpet av 2024.
- Barn og unge -helhetlig, trygge og koordinerte pasientforløp innen psykisk helse. Det er etablert et prosjekt som skal utrede en Agdermodell for samhandling om tjenester til barn og unge.
- Oppstart av prosjekt «Eldre skrøpelige og multimorbide»

Referatene fra SSU-møtene kan får ved henvendelse til sekretariatet for SSU

4. Regionalt samarbeidsutvalg

Helsefellesskapet er delt inn i fire regionale samarbeidsutvalg (RS):

Listerregionen, Region Setesdal, Region Kristiansand og Østre Agder IPR.

De regionale samarbeidsutvalgene har i 2023 vært ledet av SSHF.

Det er avholdt 3 – 4 RS - møter i hver av regionene som har følgende oppgaver:

- Initiere, igangsette og evaluere regionale samhandlingstiltak.
- Følge opp delavtaler i egen kommuneregion.
- Sikre en hensiktsmessig organisering og bemanning av samhandlingstiltak som partene blir enige om å iverksette
- Opprette faggrupper/fagutvalg hvor oppgaven er knyttet opp mot lokale behov i denne kommuneregionens ansvarsområder.
- Sørge for informasjon, forankring og støtte i egen organisasjon om det praktiske samhandlingsarbeidet.

5. Faglige samarbeidsutvalg

Helsefelleskapet har følgende faglige samarbeidsutvalg (FSU):

Fagutvalg for psykisk helse og rus, fagutvalg for den akuttmedisinske kjede, medisinsk fagutvalg for lege til lege – samarbeid, fagutvalg for somatisk rehabilitering, IKT – forum.

FSU arbeider etter et felles overordnet mandat for alle utvalgene samtidig som de får et årlig hovedoppdrag/bestilling fra SSU.

Fagutvalg og prosjektgrupper rapporterer enten til SSU eller regionalt samarbeidsutvalg, avhengig av oppgaven, og hvilket nivå som har oppnevnt utvalget/gruppa.

Fagutvalgene er partssammensatte. Brukerorganisasjonen og tillitsvalgte inviteres til å delta i faggrupper/fagutvalg. Ressurser til ledelse og administrasjon av fagutvalg fordeles mellom kommunene og SSHF.

Økonomi

Helsefelleskapet disponerte i 2023 et felles budsjett på kr. 1.072.372

Regnskapet er oversendt revisorgodkjenning.

Post	Inntekt	Utgifter
Overføring fra kommunene på Agder	250 000	
Overføring fra SSHF	250 000	
Overføring ubrukte midler 2022	266 732	
Tilleggsbevilgninger (vedtatt SSU 21.09.2023)	306 000	
Helsekonferansen 2023		0
Helsepolitisk toppmøte (Partnerskapsmøte) 2023		108 403
Samhandlingsmidler Pasientforløp Barn og unge		
Samhandlingsmidler Akuttprosjektet		400 000
OSS - møter		122 571
Overskudd overføres til 2024 (se merknad)		441 758 *
Sum	1 072 732	1 072 732

*Merknad: 400.000.- til "Agdermodellen barn og unge" er ikke overført til prosjektet, dvs at overskudd til disposisjon i 2024 er 41 758

Vedlegg:

Revidert strategi 2023 (s. 6-8)

[Lenke til revidert strategi.](#)

Helsefellesskapet Agder

Strategi 2023-2026

” *Grensesprengende samarbeid om helsetjenestene på Agder.*

Helsefellesskapets strategiske samarbeidsutvalg (SSU) er en koordinerende arena for strategiske drøftinger og prioriteringer om helsesamarbeid mellom kommunene på Agder og Sørlandet sykehus HF (SSHF). Strategisk samarbeidsutvalg initierer utviklingsarbeid for å realisere felles visjon og mål.

Mål

Kommunene på Agder og SSHF er pådrivere for en framtidsrettet og bærekraftig helsetjeneste på Agder.

I fellesskap utvikler vi helsetjenestene til beste for befolkningen på Agder ved å prioritere de samlede ressursene best mulig.

Våre verdier

Likeverd, gjensidig respekt og tillit skal prege samarbeidet.

Åpenhet, nysgjerrighet, mot og engasjement skal legge grunnlag for synergier og samskaping.

Utfordringsbildet

- ❖ Manglende arbeidskraft
- ❖ Endringer i demografi og sykdomsbilde
- ❖ Levekår på Agder
- ❖ Gapet mellom forventninger og muligheter

Forutsetninger for å lykkes

- ❖ Kunnskapsbasert innovasjon
- ❖ Ledelse, medvirkning og forpliktelse
- ❖ Resultatorientering og gjennomføringskraft
- ❖ Politisk forankring og engasjement
- ❖ Samhandlingskompetanse

Prioriterte områder

❖ **Tjenesteinnovasjon som bidrar til økt bærekraft i den samlede helsetjenesten, med koordinerte helsetjenester av god kvalitet.**

Helsefellesskapet Agder vil ha et særlig fokus på tjenesteinnovasjon til barn og unge, skrøpelige eldre, personer med alvorlig psykisk sykdom og rusproblemer, og til de med flere kroniske lidelser. Pasientforløpene skal være koordinerte og understøttet av god samhandling på alle nivå. Helsetjenester som før krevde fysisk oppmøte vil i flere tilfeller kunne tilbys nær eller der pasienten bor ved å utvikle arbeidsprosessene, understøttet av teknologi.

❖ **Rett kompetanse på rett sted til rett tid.**

I vår felles helsetjeneste vil vi samhandle om å beholde, utvikle og rekruttere personell. Tillit og legitimitet i tjenestene er et felles ansvar og er viktig for å styrke våre arbeidsfellesskap. Videre er samhandling om ansvar og oppgavedeling sentralt for å bruke tilgjengelig kompetanse og kapasitet best mulig. Mulighetene for samarbeid om og med frivillige og ideelle organisasjoner må utforskes.

❖ **Pådriver i utviklingen av Agder.**

Helsefellesskapet Agder vil være en tydelig aktør som utvikler et robust og attraktivt Agder. Helsefellesskapet sikrer synergier og samarbeid med sentrale aktører for å ivareta helsefremmende og effektive arbeidsplasser, samt fremme befolkningens helse og forebygge sykdom. Gjennom åpen kommunikasjon bidrar vi til å avstemme befolkningens forventninger mot tjenestenes faktiske muligheter. Realisering av vår felles helsetjeneste vil kreve forpliktende bilateralt samarbeid mellom helsevesenet og lokale og nasjonale politiske myndigheter.

Styrende dokumenter – et utvalg:

- Nasjonal Helse- og samhandlingsplan (2024-2026)
- NOU 2023:4. Tid for handling. Personellet i en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste
- NOU 2020-15. Det handler om Norge. Bærekraft i hele landet. Utredning om konsekvenser av demografiutfordringer i distriktene
- Meld. St. 14 (2020-2021). Perspektivmeldingen 2021
- SSHF Utviklingsplan 2040
- Nasjonal handlingsplan for pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring (2019-2023)
- Opptappingsplan for psykisk helse (kommer 2023)
- Opptappingsplan for barn og unges psykiske helse (2019-2024)
- Meld. St. 15 (2017-2018). Leve hele livet. En kvalitetsreform for eldre

Organiseringen av Helsefelleskapet Agder

